

การจัดการสวนสาธารณะในเมือง: กรณีศึกษาสวนลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร¹

Managing Public Park: A case study of Lumpini park, Pathumwan District, Bangkok

นางสาวภทิตยา สิวราภินันท์²

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพิ่มศักดิ์ จะเรียมพันธ์³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1.) เพื่อศึกษาวิธีการบริหารจัดการภายในพื้นที่และลักษณะทางกายภาพของสวนลุมพินี (2.) เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการพื้นที่ของสวนลุมพินีในปัจจุบัน (3.) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาของสวนลุมพินีให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้งานพื้นที่ในสวนในปัจจุบัน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ การสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ ผลการศึกษาพบว่า สวนลุมพินีเป็นสวนสาธารณะที่มีที่ตั้งอยู่ใจกลางเมือง มีเนื้อที่ประมาณ 360 ไร่ ผู้มาใช้บริการสามารถเดินทางได้โดยสะดวกทั้งทางรถไฟฟ้า (BTS) รถไฟฟ้าใต้ดิน(MRT) รถโดยสารประจำทาง สวนลุมพินีมีองค์ประกอบสวนสาธารณะทั้งเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ การนันทนาการ และการออกกำลังกาย ฯลฯ จึงส่งผลให้สามารถรองรับและให้บริการแก่ประชาชนได้ทุกเพศ ทุกวัย สวนลุมพินีจัดเป็นสวนสาธารณะระดับย่าน การจัดการพื้นที่ภายในสวนลุมพินีมีการพัฒนา ปรับปรุงด้วยผู้เชี่ยวชาญเป็นประจำ ตลอดปีทั้งปี แต่ภายในพื้นที่สวนสาธารณะยังไม่มีกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยและมาตรการในการตรวจสอบดูแล การติดตั้งกล้องวงจรปิดภายในสวนสาธารณะอย่างชัดเจน รวมไปถึงการเพิ่มจำนวนถังขยะภายในสวนสาธารณะ ดังนั้น ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่สวนสาธารณะในสวนลุมพินี จึงได้แก่ การพัฒนาทางด้านกายภาพเพื่อก่อให้เกิดการความสะอาด ปลอดภัยในการใช้บริการสวนสาธารณะและมีศักยภาพในการรองรับปริมาณการใช้งานของประชาชนทุก ๆ กลุ่ม

คำสำคัญ: การพัฒนา, สวนลุมพินี, สวนสาธารณะ, ใจกลางเมือง

¹ บทความเรียบเรียงจากการศึกษา “การจัดการสวนสาธารณะในเมือง: กรณีศึกษาสวนลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร”

² นักศึกษา ปริญญาโท สาขาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

Abstract

This research article aims to (1.) Study the management methods and physical characteristics of Lumpini Park. (2.) Examine the current issues in the management of Lumpini Park's space. (3.) Explore development approaches to optimize the usage of Lumpini Park's area for maximum efficiency in the present context. The tools used in this study include interviews and observations. The findings reveal that Lumpini Park is a public park located in the heart of the city, covering an area of approximately 360 rai. Visitors can easily access the park via various modes of transportation, such as the BTS Skytrain, MRT Subway, and public buses. Lumpini Park incorporates features suitable for relaxation, recreation, exercise, and other activities, making it accessible and beneficial for people of all genders and ages. It is classified as a neighborhood-level public park. The park's space management includes regular development and improvements by experts throughout the year. However, there are no clear policies or measures in place for safety and security management, such as the installation of surveillance cameras within the park or increasing the number of trash bins. Therefore, recommendations for the improvement and development of Lumpini Park include enhancing its physical aspects to ensure convenience, safety, and the capacity to accommodate the usage needs of diverse population groups.

Keywords: Development, Lumpini Park, Public Park, City Center

บทนำ

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีการขยายตัวของความเป็นเมืองจนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและเกิดเป็นย่านเศรษฐกิจ ย่านที่อยู่อาศัยเป็นจำนวนมากส่งผลให้พื้นที่สีเขียว และพื้นที่โล่งมีจำนวนที่ลดลงจนสิ่งแวดล้อมเกิดภาวะความเสื่อมโทรมทางด้านทัศนียภาพ ปัญหามลพิษทางอากาศและกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในปัจจุบัน กรุงเทพมหานครมีการเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องโดยอัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรของกรุงเทพมหานครรวมประชากรแฝงอยู่ที่ 7.49 ตารางเมตรต่อคน (สำนักสิ่งแวดล้อมและสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล, 2565) และคาดว่าจะถึง 9 ตารางเมตรต่อคน ภายในปี 2030 ซึ่งเป็นตัวเลขตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก (WHO) โดยสวนสาธารณะถือเป็นที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นพื้นที่รองรับประชากรในการมาใช้ประโยชน์ในการทำกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ และสวนสาธารณะยังช่วยสร้างภูมิทัศน์ที่ดีและเสริมสภาพแวดล้อมของเมือง อีกทั้ง ในปัจจุบันประชาชนมีความสนใจด้านการออกกำลังกายและดูแลสุขภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลให้ประชาชนมีความสนใจในการเลือกใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อการทำกิจกรรมนันทนาการและการออกกำลังกาย

สวนสาธารณะสามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่สวนสาธารณะ ได้แก่ สวนระดับชุมชน สวนระดับย่านสวนระดับเมือง สวนระดับภาค และสวนระดับจังหวัด ซึ่งสวนระดับย่านนับว่าเป็นสวนสาธารณะที่เป็นศูนย์กลางของการออกกำลังกายแก่ผู้คนทุกกลุ่ม ทุกวัย ซึ่งมีพื้นที่มากกว่า 125 ไร่ แต่ไม่เกิน 500 ไร่ และมีรัศมีเป็นบริการวงรอบมากกว่า 8 กิโลเมตรขึ้นไป นับว่าเป็นสวนสาธารณะที่มีความกว้าง สามารถรองรับกิจกรรมต่าง ๆ ได้หลายกิจกรรม

เมื่อเปรียบเทียบสวนสาธารณะระดับย่านในกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 9 แห่ง พบว่าสวนลุมพินี มีลักษณะทางกายภาพและจุดเด่นที่ตั้งอยู่ใจกลางเมืองที่มีคนเมืองวัยทำงานสามารถจัดสรรเวลาเพื่อการพักผ่อน หย่อนใจ มีกิจกรรมทางกาย การออกกำลังกายและกิจกรรมนันทนาการ ทำหลังเลิกงานประจำ อีกทั้งยังสามารถเดินทางมาได้ง่ายด้วยรถประจำทางหรือรถไฟฟ้า(BTS/MRT) ครอบคลุมพื้นที่ใจกลางเมือง ทำให้การเดินทางมีความสะดวกรวดเร็ว สวนลุมพินีจึงเป็นสถานที่ให้คนเมืองสามารถใช้ประโยชน์ทั้งการส่งเสริมสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม สวนลุมพินีมีพื้นที่รวม 360 ไร่ ตั้งอยู่ที่ถนนพระรามที่ 4 ล้อมรอบด้วยถนนวิฑูรย์ ถนนราชดำริ และถนนสารสิน แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ก่อสร้างในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 7) ถือเป็นสวนสาธารณะแห่งแรกของประเทศไทย ซึ่งในอดีตเป็นที่ดินของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) พระราชทานไว้สำหรับสร้าง "สยามรัฐพิพิธภัณฑ์" เพื่อจัดแสดงสินค้าไทยเป็นครั้งแรก และจัดให้เป็น "สวนสาธารณะ" สำหรับประชาชน

ในปัจจุบันสวนลุมพินีอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ปริมาณของผู้ที่เข้ามาใช้บริการในสวนลุมพินีในวันธรรมดามีประมาณ 2,700-2,900 คนต่อวัน และในวันหยุดมีผู้มาใช้บริการประมาณ 3,300-3,500 คนต่อวัน (สำนักงานสาธารณะ01 กรุงเทพมหานคร, 2566) จากข้อมูลการเข้าใช้สวนลุมพินีมีผู้เข้าใช้บริการภายในพื้นที่ที่ใดเป็นจำนวนมากในแต่ละวัน จึงส่งผลทำให้การบริหารจัดการภายในพื้นที่ต้องมีการคำนึงถึงลักษณะทางกายภาพที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการและมีพื้นที่ที่เพียงพอต่อการทำกิจกรรมของประชาชน ตลอดจนประชาชนหันดูแลสุขภาพโดยการออกกำลังกายมากขึ้นจึงทำให้มีการเข้าใช้บริการพื้นที่สาธารณะในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ดังนั้น จึงควรมีการจัดการและบำรุงดูแลรักษาพื้นที่ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานและพื้นที่ที่มีความพร้อมและสามารถรองรับการเข้าใช้บริการของประชาชนได้ เพื่อให้ลดการเกิดปัญหาและความต้องการในการเข้าใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมที่จะเกิดตามมาในอนาคต

จากเหตุผลข้างต้นจึงทำให้สวนลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เป็นสวนสาธารณะที่มีความน่าสนใจในการทำการศึกษาและวิจัย ซึ่งนำไปสู่การศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะทางด้านกายภาพ การพัฒนาพื้นที่ภายในสวน และประเด็นปัญหาที่พบภายในพื้นที่ รวมไปถึงศึกษาลักษณะการจัดการพื้นที่ และโครงสร้างการบริหารสวนลุมพินี เพื่อนำไปสู่แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ให้เกิดความเหมาะสมต่อการใช้งานของสวนลุมพินีทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

วัตถุประสงค์

- 1.) เพื่อศึกษาวิธีการบริหารจัดการภายในพื้นที่และลักษณะทางกายภาพของสวนลุมพินี
- 2.) เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการพื้นที่ของสวนลุมพินีในปัจจุบัน
- 3.) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาของสวนลุมพินีให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้งานพื้นที่ในสวนในปัจจุบัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.) ได้ทราบวิธีการบริหารจัดการภายในพื้นที่สวนลุมพินีให้เหมาะสม
- 2.) สามารถกำหนดแนวทางพัฒนาสวนสาธารณะในเมืองให้เป็นที่น่าสนใจแก่ผู้มารับบริการและใช้พื้นที่ภายในสวนอย่างคุ้มค่าทั้งในปัจจุบันและอนาคต

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดทรัพยากรในการบริหาร 4M

ความหมายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีองค์การต่าง ๆ ตลอดจนนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายความหมาย ดังนี้

ถวิล จันท์ชนะ (2534:4) ได้กล่าวว่า ทรัพยากรบริหารมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหาร และปัจจัยที่สำคัญมีอยู่ 4 ประการ คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ 4M's ซึ่ง จัดว่าปัจจัยทั้ง 4 เป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหาร

สุทธิ สุทธิสมบูรณ์ และสมาน รังสิโยภฤกษ์ (2542:1) ได้กล่าวว่า การบริหารงานเป็นการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัย ปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารจัดการ เป็นอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

วงศ์สันต์ ศรีสมทรัพย์ (2526 อ้างถึงใน สุภรณ์ วิชัย, 2546:31) ได้กล่าวว่า การบริหารเป็นการดำเนินงานหรือขบวนการใดๆ ของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้ร่วมกัน โดยคำนึงถึงการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ อาจใช้เทคโนโลยี ที่ทันสมัย ใช้ระบบการร่วมมือ ประสานงานที่มีประสิทธิภาพเข้ามาช่วย อย่างไรก็ตามการบริหารจะเกิดขึ้นได้ตามความหมายดังกล่าว จะต้องมีเงื่อนไขที่สำคัญอย่างน้อย 3 อย่าง ดังต่อไปนี้

1. มีเป้าหมาย (Goals) หรือวัตถุประสงค์ (Objective) ที่แน่นอน กล่าวคือ จะต้องรู้ว่า จะดำเนินการไปทำไม เพื่ออะไร และต้องการอะไรจากการดำเนินการ เช่น ต้องมีวัตถุประสงค์ในการให้บริการหรือในการผลิต ต้องรู้ว่า จะผลิตเพื่อใคร ต้องการผลตอบแทนเช่นใด ถ้าหากไม่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์แล้วก็ไม่มีการบริหาร การดำเนินการต่างๆ จะไม่มีวันสิ้นสุดและไม่มีความสำเร็จ เพราะไม่มีเป้าหมายกำหนดไว้แน่นอน

2. ทรัพยากรในการบริหาร (Resources) ทรัพยากรในการบริหาร ได้แก่ วัสดุ

และอุปกรณ์ เพื่อประกอบการดำเนินงานไปถึงความสามารถในการจัดการ ซึ่งมีพื้นฐานจากความรู้และเทคโนโลยีเกี่ยวกับการบริหาร สิ่งเหล่านี้อาจซื้อหามาได้ด้วยเงิน นักวิชาการบางคนจึงมองว่าทรัพยากรในการบริหาร สามารถแบ่งแยกได้เป็น 4 ประเภท คนหรือบุคลากร (Man) เงินหรืองบประมาณ (Money) วัสดุ อุปกรณ์ (Material) และการบริหารจัดการ (Management) หรือเรียกย่อๆ ว่า 4M's สำหรับทรัพยากรมนุษย์นั้น ถือว่าเป็นเงื่อนไขหลักอันหนึ่งของผู้บริหารที่เดียว เพราะมนุษย์เป็นทั้งผู้ประกอบการและผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้นในการบริหารจะต้องมีมนุษย์ อย่างน้อย 2 คน ขึ้นไป

3. มีการประสานงานระหว่างกัน หรือเรียกได้ว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน กล่าวคือ เป้าหมายและวัตถุประสงค์รวมทั้งทรัพยากรในการบริหารทั้ง 4 ประเภทดังกล่าว จะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีการประสานงานระหว่างกัน เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน หรือกล่าวได้ว่าจะต้องมีระบบของการทำงานร่วมกัน "เกิดขึ้นจริงๆ" ด้วยการนำเอาปัจจัยทั้งหลายเบื้องต้นมาไว้ร่วมกัน แล้วไม่เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ไม่เกิดความสัมพันธ์ระหว่างกัน การบริหารก็จะไม่เกิดขึ้น

ธงชัย สมบูรณ์ (2549:9) ได้กล่าวว่า การบริหารงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรในบรรดาปัจจัยทางการบริหารที่รู้จักโดยทั่วไป 4 ประการ ที่เรียกเป็นคำย่อในภาษาอังกฤษว่า "4 M's" ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์และการจัดการ โดยที่ทรัพยากรเหล่านี้จะมีอยู่ในแต่ละองค์กรในปริมาณที่จำกัดแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้บริหารที่มีศักยภาพจะต้องสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ขององค์กรในอัตราส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร โดยธรรมชาติแล้วทรัพยากรที่มีความสำคัญที่สุดในทรัพยากรทั้ง 4 คือ คนหรือมนุษย์ (Human Resource) เพราะคนหรือมนุษย์มีสติปัญญา มีความสามารถ และมีศักยภาพในการใช้ปัจจัยอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และบรรลุความสำเร็จได้ตามเป้าหมายขององค์กร ที่ตั้งไว้หลักการบริหาร 4M's มาจากทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ร่วมกับทฤษฎีทางการบริหาร การผลิตที่ให้ผลเป็นผลผลิต (Product) หรือเป็นบริการ (Service) โดยใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ซึ่งประกอบด้วย

1. Man คือ คนหรือบุคลากร
2. Money คือ เงินหรืองบประมาณ
3. Material คือ วัสดุ อุปกรณ์
4. Management คือ การบริหารจัดการ

ปีเตอร์ เฟอร์ดินานด์ ดร็กเกอร์ (Drucker, 1970 อ้างถึงใน สมพงษ์ เกษมสิน, 2523) ได้กล่าวว่า การบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น การทำงานต่างๆ ให้ลุล่วงไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำภายในสภาพองค์การที่กล่าวนั้น ทรัพยากรด้านบุคคลจะเป็นทรัพยากรหลักขององค์การที่เข้ามาร่วมกันทำงานในองค์การ ซึ่งคนเหล่านี้จะเป็นผู้ใช้ทรัพยากร ด้านวัตถุอื่นๆ เครื่องจักร อุปกรณ์ วัตถุดิบ เงินทุน รวมทั้งข้อมูลสนเทศต่าง ๆ เพื่อผลิตสินค้าหรือบริการ ออกจำหน่ายและตอบสนองความพอใจให้กับสังคม การบริหารจัดการทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหรือทรัพยากรทางการบริหาร จัดการที่สำคัญ ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) หรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า 4M ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ในการบริหาร เพราะการบริหารจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพมีปริมาณเพียงพอ ต้องได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการเพียงพอ ต้องมีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความ ต้องการของแผนงานและโครงการและต้องมีระบบการจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพเพื่อให้ทรัพยากร ที่

มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ปัจจัยในการจัดการที่เป็นมูลเหตุที่สำคัญและผู้บริหารทุกคน ต้องสนใจในงานด้านการบริหารจัดการ คือ

1. **คน(Man)** ทรัพยากรบุคคลที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่จะก่อผลสำเร็จให้กับ กิจการได้อย่างมาก ทั้งนี้ในแง่ของปริมาณและคุณภาพ
2. **เงินทุน(Money)** นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้การสนับสนุนในการจัดหาทรัพยากรเพื่อหล่อเลี้ยงและเอื้ออำนวยให้กิจกรรมขององค์การดำเนินไปโดยไม่ติดขัด
3. **วัสดุสิ่งของ(Material)** ถือเป็นปัจจัยที่มีปริมาณและมูลค่าสูงไม่ต่างไปจากปัจจัยตัว อื่น ๆ เพราะวัตถุดิบและสิ่งของเหล่านี้จะต้องมีการจัดหามาใช้ดำเนินการผลิต
4. **การจัดการ(Management)** คือ กระบวนการจัดการบริหารควบคุมเพื่อให้งานทั้งหมดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่

ดอกจันท์ คามิรัตน์, บุญทัน ดอกโรสง, และ อิมรอน มะลูลีม. (2552) ได้กล่าวว่า ทรัพยากรในการบริหาร (Resources) ได้แก่ วัสดุและเครื่องใช้เพื่อประกอบการดำเนินงานรวมถึงความสามารถในการจัดการทรัพยากรในการบริหารสามารถแบ่งแยกได้เป็น 4 ประเภท หรือเรียก ย่อ ๆ ว่า 4 M คือ

1. **บุคลากร (Man)** มีการกำหนดนโยบายการบริหารงานให้พนักงานแต่ละคนต้องผ่านกระบวนการการฝึกฝน ทักษะความสามารถก่อนเข้างาน จึงจะมอบหมายงานที่มีลักษณะเหมาะสมกับทักษะที่มีให้แต่ละคนเป็นไปตามแนวคิดของ Max Weber (1864-1920) ทฤษฎีการจัดการตามระบบราชการ (Bureaucratic management) ที่องค์การควรจะถูกบริหารบนพื้นฐานของเหตุผล และไม่เป็นส่วนตัวโดยการแบ่งงานกันทำเฉพาะด้าน มีการส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงานให้เกิดความเชี่ยวชาญอยู่ตลอดเวลา สร้างคนให้มีประสิทธิภาพมีความพร้อมต่อการทำงานและการเรียนรู้งานใหม่ๆ เพื่อให้ชิ้นงานที่ผลิตออกมามีคุณภาพ เป็นการบริหารคนให้มีประสิทธิภาพตามแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548) ที่กล่าวว่าการบริหารคนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารและเรียกได้ว่าเป็นองค์ประกอบของการบริหารที่ผู้บริหารแต่ละคนนำไปใช้ในกระบวนการทำงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. **งบประมาณ (Money)** มีการกำหนดแนวทางการบริหารการใช้จ่ายเงินหรือต้นทุนการผลิตอย่างประหยัดและคุ้มค่า ให้ได้ผลลัพธ์มากกว่าต้นทุนที่กำหนดไว้ ซึ่งการบริหารการเงินองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารจัดการตามแนวคิดของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ(2548) การควบคุมการผลิตงานที่มีผลงานที่ไม่มีคุณภาพให้น้อยที่สุด ซึ่งมาจากเทคนิค เครื่องมือ เครื่องใช้และพนักงานผลิตที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรง เป็นหลักของการบริหารในด้านการควบคุมของเฮนรี ฟาโซล (Henry Fayol) และพัฒนาสิ่งเหล่านี้้อยู่ตลอดเวลา การใช้เครื่องมืออย่างระมัดระวังและช่วยกันดูแลรักษา เพื่อให้ต้นทุนการผลิต ที่มีในกระบวนการต่างๆเป็นไปอย่างประหยัดคุ้มค่า ทำให้องค์กรมีเงินไปพัฒนาด้านอื่นๆหรือการจัดสวัสดิการอื่นเพิ่มเติมให้พนักงานได้ต่อไป กล่าวคือการบริหารการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเชิงกลยุทธ์ได้โดยคำนึงถึง 1.) ลักษณะการดำเนินงานขององค์การ 2.) ลักษณะธุรกิจในอนาคต 3.) สภาพแวดล้อม 4.) การจัดสรรทรัพยากร 5.) การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์นอกจากนั้นการบริหารการเงินอย่างประหยัดและคุ้มค่านั้นมีความสอดคล้องกับการกำหนดกลยุทธ์ระดับธุรกิจการสร้างเชื่อมั่นในความปลอดภัยในการผลิตให้กับพนักงานและการบริการลูกค้าที่มีประสิทธิภาพรวมถึงการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกันด้วย

สรุปได้ว่า ในการบริหารที่ดีต้องมีความสัมพันธ์และการประสานงานระหว่างทรัพยากรทั้ง 4M เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1. คน(Man): ทรัพยากรบุคคลถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการบริหาร ต้องมีการฝึกฝนและพัฒนาทักษะของพนักงาน เพื่อให้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อเป้าหมายขององค์กร

2. เงิน(Money): งบประมาณเป็นปัจจัยที่สนับสนุนการดำเนินงาน ต้องมีการบริหารการใช้จ่ายอย่างประหยัดและคุ้มค่า เพื่อให้กิจกรรมต่างๆ ขององค์กรดำเนินไปได้อย่างไม่ติดขัด รวมถึงการพัฒนางบประมาณเพื่อสนับสนุนการเติบโตในอนาคต

3. วัสดุ(Material): วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตต้องมีคุณภาพและมีการจัดการที่เหมาะสม การอบรมพนักงานเกี่ยวกับการใช้งานและการดูแลรักษาอุปกรณ์จะช่วยให้การผลิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การจัดการ(Management): การบริหารจัดการต้องมีการวางกลยุทธ์ที่คำนึงถึงปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร โดยต้องมีการควบคุมปริมาณ คุณภาพ เวลา และค่าใช้จ่ายในการทำงาน ซึ่งทั้งหมดนี้ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร

2. แนวคิดการบริหารจัดการ

ความหมายการบริหารจัดการมีนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายความหมาย ดังนี้

พิทยา บวรวัฒนา (2556, หน้า 2) การบริหาร หมายถึง เป็นเรื่องของการนำเอากฎหมายและนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผลซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะทำงานด้วยความเต็มใจด้วยความเที่ยงธรรมและอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

Wagner, J.A. & Hollenbeck.J.R, Management of Organization Behavior, (New Jersey:Prentice - Hall, 1995), p. 74. การบริหารจัดการเป็นกระบวนการวางแผนการจัดองค์การการดำเนินงานและการควบคุมเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมาย

จันทร์ธานี สงวนนาม, ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : บิ๊คพอยท์, 2545), หน้า 11. การบริหารเป็นเรื่องของการทำกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

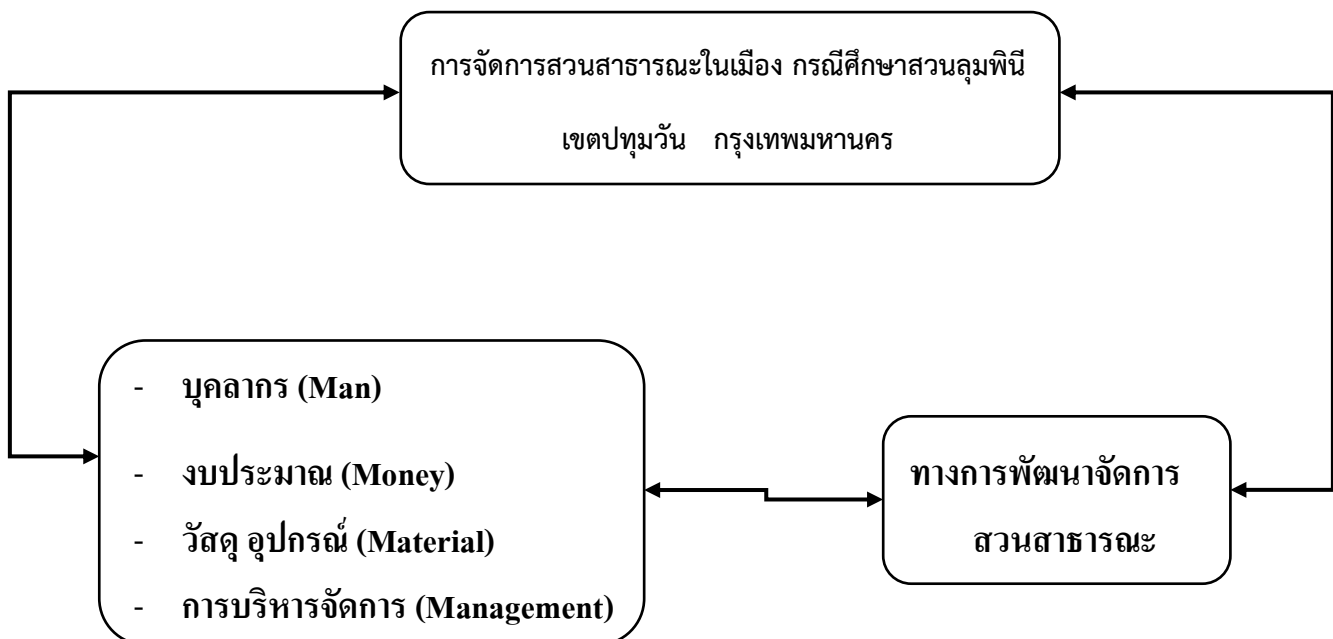
พยอม วงศ์สารศรี องค์การและการจัดการ, (คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2537),หน้า 32. อธิบายว่า การจัดการ คือ กระบวนการที่ผู้จัดการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในองค์กร การตระหนักถึง ความสามารถ ความถนัดความต้องการ และความมุ่งหวังด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรควบคู่ไปด้วย องค์การจึงจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สมยศ นาวิการ การบริหารเชิงกลยุทธ์, (กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, 2544), หน้า 18. ให้คำจำกัดความว่า การจัดการ คือ กระบวนการวางแผน การจัดองค์การการสั่งการและการควบคุม กำลังความพยายามของสมาชิกขององค์การ และการใช้ทรัพยากร อื่น ๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การตามที่ได้จำแนกไว้

แนวคิดการบริหารได้รับการพัฒนาขึ้นมาตามแบบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ จนเกิดเป็นทฤษฎีการบริหารที่มุ่งจะวิเคราะห์ศึกษาถึงการบริหารอย่างเป็นระบบ โดยเฮนรี ฟาโย นักบริหารชาวฝรั่งเศส ซึ่งได้วางรากฐานสำคัญของทฤษฎีการบริหารทั่วไปอันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางทฤษฎีอื่นหนึ่งที่ว่าด้วยหน้าที่ในการบริหาร 5 ประการคือ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม ต่อมาได้พัฒนาและปรับปรุงจนกลายเป็นตำราการบริหาร เช่น ทฤษฎีของลูเธอร์ กูลิค ศาสตราจารย์การบริหารรัฐกิจชาวอเมริกัน ที่ได้ขยายแนวคิดของฟาโย กำหนดหน้าที่ในการบริหารที่เรียกกันว่า POSDCoRB : Planning (การวางแผน) Organizing (การจัดองค์การ) Staffing (การจัดบุคคลเข้าทำงาน) Directing (การสั่งการหรืออำนวยการ) Coordinating (การประสานงาน) Reporting (การรายงานผลการปฏิบัติงาน) Budgeting (การงบประมาณ)

กรอบการวิจัย

การศึกษากรอบแนวคิดในการทำวิจัยนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการจัดการสวนสาธารณะในเมือง กรณีศึกษาสวนลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร นำเสนอประเด็นการจัดการ บริหารสวนสาธารณะในเมือง สวนลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โดยวิเคราะห์ปัญหาตามแนวคิดทรัพยากรในการบริหาร 4M เป็นลำดับแรก และเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการสวนสาธารณะเป็นลำดับต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. นักวิชาการเกษตรชำนาญการ (หัวหน้าสวนลุมพินี)
2. เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน
3. เจ้าหน้าที่ธุรการชำนาญงาน
4. พนักงานทั่วไป จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาเอกสาร (Document Analysis)
2. การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดยวิธีการการศึกษาเอกสาร (Document Analysis) การสัมภาษณ์ (Focus Group Discussion) และการใช้แบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากหน่วยงานภาครัฐ บุคคลสำคัญ เป็นบุคคลที่มีความคุ้นเคยภายในพื้นที่สวนลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 5 คน จะทำให้ได้ข้อมูลการวิจัยที่น่าเชื่อถือมากขึ้น

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่องการจัดการสวนสาธารณะในเมือง: กรณีศึกษาสวนลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาวิธีการบริหารจัดการภายในพื้นที่และลักษณะทางกายภาพของสวนลุมพินี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการจัดการสวนสาธารณะในเมือง: กรณีศึกษา สวนลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร มีแนวทางการจัดการบริหารพื้นที่ภายในสวนลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานครโดยสามารถแบ่งการจัดการบริหารทรัพยากรออกเป็นด้าน ต่าง ๆ ดังนี้

ด้านคนหรือบุคลากร (Man)

บุคลากรที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่มีจำยังไม่เพียงพอต่อความต้องการเนื่องจากสวนลุมพินีมีขนาดพื้นที่ใหญ่ถึง 360 ไร่ สวนลุมพินีได้มีการจ้างเหมาบริษัทเอกชนให้มาดูแลทั้งในด้านสวน สระน้ำ และความปลอดภัย ในแง่ของการกระจายคนดูแลกิจกรรมภายใน ทางสำนักงานสวนลุมพินีก็ต้องแบ่งผู้ดูแลในแต่ละโซนพื้นที่ ในส่วนของของการจัดการพื้นที่ กิจกรรมปัจจุบันถือว่ามีส่วนช่วยยกระดับปฏิบัติงานมาดูแลและปรับปรุงสวนทุก ๆ 6 เดือน ทางสำนักสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญกับการมีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้นใน กรุงเทพมหานคร ดังนั้นจึงมีการประสานความร่วมมือกับสำนักงานเขตปทุมวัน เข้ามาช่วยทำความสะอาดสภาพแวดล้อมโดยรอบสวนลุมพินีด้วย

ด้านงบประมาณ (Money)

ปัจจุบันสวนลุมพินีไม่ได้มีการจัดหาและดูแลด้านงบประมาณด้วยตนเองหากมีความประสงค์จัดซื้อ จัดหาอุปกรณ์สำหรับการใช้ในการปฏิบัติงานภายในพื้นที่หรือซ่อมบำรุง ปรับปรุงพื้นที่ภายในสวนจะต้องมีการเสนอขออนุมัติงบประมาณผ่านผู้บังคับบัญชา ซึ่งสวนลุมพินีจะทำการเสนอความต้องการด้านงบประมาณแก่สำนักงานสวนสาธารณะ ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลจัดการของสำนักสิ่งแวดล้อม หลังจากนั้นจะทำการเสนอข้อมูลให้ที่สภากรุงเทพมหานครเพื่อพิจารณาของงบประมาณ

ด้านวัสดุ อุปกรณ์ (Material)

เมื่อทางสวนลุมพินีต้องจัดซื้อ หรือจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทั้งในส่วนของอุปกรณ์สำนักงาน หรือส่วนของการปรับปรุงพื้นที่ ทางสวนลุมพินีจะมีการเสนอของประมาณจากสำนักงานสวนสาธารณะ กรุงเทพมหานคร

ด้านการบริหารจัดการ (Management)

ด้านการบริหารจัดการเป็นสิ่งที่แสดงถึงความพร้อมและคุณภาพในการให้บริการและโครงสร้างพื้นฐานที่ทางสวนลุมพินีจะต้องมีการให้บริการตามมาตรฐานของสวนสาธารณะ จากการศึกษาพบว่า ด้านความพร้อมของพื้นที่เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการให้บริการแก่ประชาชนที่เข้ามาใช้บริการภายในพื้นที่ ซึ่งด้านความพร้อมของพื้นที่ส่งผลต่อความรู้สึกของผู้เข้าใช้บริการในการเลือกใช้สวนสาธารณะ เนื่องจากเมื่อสวนมีความพร้อมในการให้บริการและการอำนวยความสะดวก พื้นที่ที่มีความสมบูรณ์และมีความพร้อมที่สามารถตอบสนองและรองรับการเข้าทำกิจกรรมของประชาชนได้ก็จะส่งผลให้เป็นปัจจัยในการเลือกเข้าใช้บริการในพื้นที่ อีกทั้ง ผลลัพธ์จากการศึกษาปริมาณความพึงพอใจของผู้เข้าใช้บริการสามารถสะท้อนให้เห็นการดูแลบริหารจัดการและการอำนวยความสะดวกภายในพื้นที่ของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ

2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการพื้นที่ของสวนลุมพินีในปัจจุบัน

การวิเคราะห์สภาพปัญหาและข้อจำกัดทางด้านกายภาพ สังคม และการบริหารจัดการภายในพื้นที่ พบว่า ด้านสภาพปัญหาของพื้นที่เส้นทางเดิน-วิ่งพบปัญหามากที่สุด เนื่องจากมีตัวเงินตัวทอง และนกวิ่งเพ่นพ่าน ผ่านทางเดิน-วิ่ง พร้อมทั้งสภาพพื้นที่ที่มีความไม่สม่ำเสมอ และบริเวณทางเลี้ยวมีระยะที่ใกล้กันทำให้เมื่อเข้าทำกิจกรรมเกิดการประชิดหรือชนกันบริเวณมุมทางเลี้ยวของเส้นทาง ปัญหาที่พบรองลงมา คือ ความทรุดโทรมของพื้นที่ และอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับทำกิจกรรม ในด้านของพื้นที่สนามเด็กเล่น พบปัญหาด้านอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมที่มีสภาพการใช้งานมานาน และมีผู้ร้องขอความต้องการในการเพิ่มอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรม เนื่องจากวันเสาร์-อาทิตย์มีกลุ่มเด็กที่เข้าใช้บริการจำนวนมาก รวมไปถึงการจัดหาเก้าอี้หรือม้านั่งบริเวณสนามเพิ่มเติม และปัญหาที่พบในพื้นที่สำหรับการออกกำลังกายโดยใช้เครื่อง พบว่า สภาพพื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นที่โล่ง เมื่อถึงฤดูฝนทำให้ไม่สามารถเข้าทำกิจกรรมได้ รวมไปถึงเมื่ออุปกรณ์ที่ใช้สำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ เสื่อมสภาพ เป็นสนิม และลดอายุการใช้งานให้สั้นลง

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาของสวนลุมพินีให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้งานพื้นที่ในสวนในปัจจุบัน

ด้านการบริหารจัดการ (Management)

จากปัญหาภายในพื้นที่ที่วิเคราะห์ออกมาอันส่งผลให้ทางสวนลุมพินีมีแนวทางการพัฒนาให้มีความเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ โดยมีแผนงานด้านการพัฒนา ดังนี้

- พื้นที่ส่วนกีฬาประเภทเส้นทางเดินวิ่ง มีแนวคิดในการออกแบบเส้นทางเดิน-วิ่งให้มีลักษณะทางที่เป็นมุมโค้งมน ไม่มีเหลี่ยมมุม เพื่อลดการกระชืดตัวกันบริเวณทางเลี้ยวพร้อมทั้งการปรับปรุงพื้นผิววัสดุของเส้นทางวิ่งให้มีความสม่ำเสมอและเหมาะสมต่อการใช้งานของผู้สูงอายุ ในส่วนของตัวเงินตัวทองจะประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาจัดไปปล่อยเป็นประจำ
- พื้นที่ส่วนกีฬาประเภทการออกกำลังกายโดยใช้เครื่อง มีแนวคิดในการก่อสร้างโครงหลังคาเพื่อให้ร่มเงาและกันฝนแก่พื้นที่ทั้งนี้ โครงสร้างของหลังคาจะต้องมีโล่ง โปร่งสบาย เพื่อให้อากาศมีการถ่ายเทในพื้นที่ ซึ่งอาจจะเป็นการใช้หลังคาที่มีลักษณะแบบโดม
- พื้นที่บริเวณสนามหญ้า มีแนวคิดให้มีการปรับปรุงการใช้พื้นที่ว่างอย่างเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งทำการขยายสนามเด็กเล่นเพื่อเพิ่มขนาดพื้นที่ และเพิ่มจำนวนอุปกรณ์ในการให้บริการที่เพียงพอ นอกจากนี้ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ตู้ล็อกเกอร์ และม้านั่งหรือเก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน เป็นต้น
- พื้นที่ภายในสวนลุมพินีมีการให้บริการด้านของแสงสว่างไม่เพียงพอทำให้บางพื้นที่ไม่สามารถเข้าใช้บริการได้ และทำให้ไม่สามารถเข้าใช้พื้นที่ได้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นควรปรับปรุงและเพิ่มระบบส่องสว่างตามจุดต่าง ๆ ที่พบปัญหา เพื่อเพิ่มความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการภายในพื้นที่ควรมีการอำนวยความสะดวกในด้านของศาลาหรือพื้นที่สำหรับหลบแดดในช่วงเวลากลางวันหรือหลบฝนในช่วงฤดูฝน เนื่องจากในพื้นที่มีศาลาที่ให้บริการเพียง 13 แห่ง ซึ่งไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ใช้บริการ

อภิปรายผล

สวนลุมพินี เป็นสวนสาธารณะที่มีศักยภาพในการให้บริการแก่ประชาชนเป็นอย่างดี ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะส่วนใหญ่จะมาจากเขตปทุมวัน เขตสาทร เขตบางคอแหลม เขตบางขุนเทียน จากจุดที่ตั้งอยู่ใจกลางเมืองส่งผลให้รัศมีการให้บริการของสวนสาธารณะมากกว่า 8 กิโลเมตร เกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานสวนสาธารณะ สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานครกำหนด ความมีศักยภาพในการให้บริการประชาชนดังกล่าว เป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ อันสอดคล้องกับแนวความคิดและการจัดการสวนสาธารณะ ดังนี้

- การเข้าถึงสวนสาธารณะ:สวนลุมพินีมีทำเลที่ตั้งอยู่ท่ามกลางการใช้ประโยชน์ที่ดินที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นที่อยู่อาศัย สถานที่ราชการและสถาบันการศึกษา ภาคธุรกิจและพาณิชยกรรม ฯลฯ และมีเส้นทางถนนล้อมรอบสวนสาธารณะทั้ง 4 ด้าน ประกอบกับประตูเข้า-ออกที่พร้อมเปิดให้บริการมีถึง 8 ประตู ส่งผลให้รูปแบบการเดินทางเข้าถึงสาธารณะสะดวก สบาย ไม่ว่าจะเป็นการเดินเท้า การใช้รถยนต์ส่วนบุคคล การใช้รถไฟฟ้า เป็นต้น สามารถใช้ระยะเวลาในการเข้าถึงสวนสาธารณะได้ในระยะเวลาไม่ก่นาที อีกทั้งสามารถเดินทางมายังสวนสาธารณะได้บ่อยครั้งในหนึ่งสัปดาห์
- กิจกรรมในลาน: ลักษณะสถานที่ที่พบในสวนสาธารณะ เช่น สวนพรรณา อาคารฝึกซ้อมกีฬา ศูนย์เยาวชน สระว่ายน้ำ ศูนย์เยาวชนเฉลิมพระเกียรติ สนามเทนนิสเฉลิม พระเกียรติ ศาลาแปดเหลี่ยม สนามบาสเกตบอล

อาคารบังเหิง ฯลฯ ล้วนแต่ส่งเสริมให้เกิดความน่าสนใจและหลากหลายของการออกกำลังกายในสวน อันเป็นผลให้ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะมีกิจกรรมประเภทเดินเล่น วิ่ง ออกกำลังกายเป็นหลัก

- ขนาดและรูปร่างของสวน: จากขนาดและรูปร่างของสวนที่เป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส และตำแหน่งสถานที่สำคัญในสวนสาธารณะที่มีการกระจายทั่วทั้งพื้นที่ สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินที่สัมพันธ์กับเส้นทางสัญจรในสวนสาธารณะ อันเป็นปัจจัยผลักดันที่ทำให้เกิดการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าและเอื้อต่อการจัดการและปรับปรุงสวนสาธารณะให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

- การพัฒนาทางด้านกายภาพเพื่อรองรับปริมาณการใช้งานของประชาชนทุกกลุ่ม จากหลักการการออกแบบเพื่อมวลชนที่เป็นการสร้างสถานที่และสิ่งของต่างๆ เพื่อให้ทุกคนที่อยู่ในสังคมสามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านั้นได้อย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาทางด้านกายภาพเพื่อรองรับปริมาณการใช้งานของประชาชนทุกกลุ่ม
- การเพิ่มจำนวนถังขยะภายในพื้นที่สวนสาธารณะจากการสังเกตการณ์ บริเวณเส้นทางสัญจรทางด้านทิศตะวันออกของสวนสาธารณะ ซึ่งติดอยู่กับถนนวิฑูรย์ รวมถึงศาลาที่ใช้พักผ่อนหย่อนใจต่าง ๆ มีจำนวนถังขยะน้อยและความสะดวกห่างของจุดทิ้งขยะแต่ละจุดค่อนข้างมาก จึงควรมีการเพิ่มจำนวนถังขยะภายในพื้นที่ให้มากขึ้น
- การพัฒนาพื้นที่ที่จอดรถให้มีความเหมาะสม พื้นที่สวนสาธารณะสวนลุมพินีไม่มีที่จอดรถจักรยานยนต์และพื้นที่จอดรถยนต์ส่วนตัวมีจำนวนจำกัด ส่งผลให้กลุ่มผู้ใช้บริการสวนสาธารณะที่เดินทางด้วยรถจักรยานยนต์ รถยนต์ส่วนตัวต้องนำยานพาหนะไปจอดในบริเวณที่ห้ามจอด อันก่อให้เกิดการกีดขวางเส้นทางสัญจรเข้า-ออกและความไม่สะดวกต่อกลุ่มผู้ใช้บริการสวนสาธารณะโดยการเดินเท้า ดังนั้น การกำหนดพื้นที่จอดรถให้เป็นบริเวณชัดเจนและเหมาะสม บริเวณฝั่งถนนพระรามสี่และถนนราชดำริ ทั้งทั้งที่จอดรถสำหรับบุคคลทั่วไปและสำหรับผู้พิการ รวมถึงใช้มาตรการการแลกบัตรเพื่อรักษาความปลอดภัยไม่ให้เกิดการสูญหายของประเภทยานพาหนะ จะช่วยส่งเสริมให้การสัญจรและเข้ามาให้บริการสวนสาธารณะสะดวกมากขึ้นแก่ทุกกลุ่มผู้ใช้บริการสวนสาธารณะนอกจากนี้ ยังเป็นการพัฒนาสภาพแวดล้อมโดยรอบสวนสาธารณะให้เป็นระเบียบ สวยงามอีกด้วย

บรรณานุกรม

กนกวรรณ จันทร์พรหม. (2560). **การจัดการพื้นที่สาธารณะในเขตเมือง: กรณีศึกษา**

สุสานแต่จิว กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กิตติ วัฒนกุล. (2528). **อนามัยและสิ่งแวดล้อม.** กรุงเทพมหานคร:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

กุลภัสสร พัวพิริยพันธ์. (2555). **การเสนอรูปแบบการจัดนันทนาการในสวนสาธารณะ**

ของกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กรมโยธาธิการและผังเมือง. (2546). **เกณฑ์ด้านผังเมืองหมวดบริการสังคม เรื่อง**

สวนสาธารณะ สนามกีฬา ห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานมาตรฐาน สำนักพัฒนามาตรฐาน กรมโยธาธิการและผังเมือง.

ชิลไปไหน. (2558). **สวนสาธารณะ10สวนสวยในกรุงเทพมหานคร.** สืบค้น 21

พฤศจิกายน 256, จาก <http://www.chillpainai.com/scoop/6041/>

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล. (2558). **สถิติกรุงเทพมหานคร 2557.** กรุงเทพฯ: กลุ่ม

งานวิจัยและประเมินผล กองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร.

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล. (2558). **สถิติกรุงเทพมหานคร 2558 (ข้อมูลราย 6**

เดือน). กรุงเทพฯ: กลุ่มงานวิจัยและประเมินผล กองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร.

เอี่ยมพร วิสมหมาย. (2527). **สวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ.** กรุงเทพฯ:

ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เออร์เบิร์นเดเวลอปเม้น. (2552). **สวนสาธารณะ Public Park.** สืบค้น 21 พฤศจิกายน

2567, จาก <http://urbandevlopment-sariya.blogspot.com/2009/10/public-park-1.html>